

ONDERWIJS
ZORG
ONDERZOEK
ONTWIKKELING

Jaarverslag 2018

STICHTING LEERHUIZEN PALLIATIEVE ZORG

VOORWOORD

Het jaar 2018 was voor de Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg een markant jaar: afscheidssymposium rond Frans Baar, het eerste jaar van Kees Goedhart als directeur LPZ, toetreding van drie nieuwe partners en de fundamentele keuze voor een nieuwe ontwikkeling voor LPZ via het Project Digitaal Leerhuis.

LPZ is in 2004 begonnen met het uitbreiden van de brede praktijkervaring organiseren van onderwijs in de palliatieve zorg door en voor diverse hulpverleners die betrokken zijn of kunnen raken bij Palliatieve zorg. Ook werden hulpverleners met veel ervaring in de palliatieve zorg opgeleid tot docent. Vanuit de thema's onderwijs, onderzoek en ontwikkeling/implementatie heeft LPZ een gezaghebbende positie verworven binnen het werkveld van de palliatieve zorg. Ze heeft een netwerk opgebouwd van instellingen waar dagelijks zorg aan patiënten en hun naasten wordt verleend en die daarbij verantwoordelijkheid willen nemen in de continue verbetering van de palliatieve zorg.

DIRECTIEWISSELING

Frans Baar heeft vanaf 2004 de directie gevoerd van onze stichting. Op 16 februari 2018 is met een symposium in de Kunsthal te Rotterdam afscheid genomen van Frans Baar. Hij heeft met de oprichting van LPZ de palliatieve zorg breder ontwikkeld en is een belangrijke meedenker en gangmaker geweest in regionale en landelijke ontwikkelingen rond de

inhoud en organisatie van de palliatieve zorg. Met passie en visie heeft hij zijn kennis en kunde gedeeld. Een ware kunst. We zijn hem hier dankbaar voor. (foto naambordje opnemen?)

Vanaf medio 2017 heeft Kees Goedhart het directiestokje overgenomen. Door de jarenlange samenwerking met Frans Baar en deelname in onderwijs en onderzoek van LPZ verwelkomt het bestuur hem van harte. In overleg van het bestuur heeft hij zich sterk gemaakt voor uitbreiding van het aantal partners en een nieuwe opzet van (digitaal) onderwijs.

PARTNERS LPZ

De stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg kent een drietal founding fathers: De Open Ankh, KVV Den Haag (thans: Florence) en KVV Rotterdam (thans: Laurens). Inmiddels kent LPZ zes partners: Laurens, Florence, Lelie Zorggroep, Sonneburgh, Aafje en De Zellingen. In 2019 wordt verkend in hoeverre een (beperkte) uitbreiding mogelijk is.

Wij spreken van een partner wanneer een organisatie een voortrekkersrol in de palliatieve zorg vervult en samen met de nadere partners binnen de stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg verantwoordelijkheid wil dragen voor de verdere verdieping en verbreding van de kwaliteit van palliatieve zorg. Met een zgn. aansluitovereenkomst worden de randvoorwaarden

vastgelegd. Partners leveren een lid voor het algemeen bestuur van LPZ; het bestuur kent van een onafhankelijke voorzitter. De bestuurders zijn onbezoldigd.

DIGITAAL LEERHUIS PALLIATIEVE ZORG

In 2018 is een fundamentele discussie gevoerd over de toekomstbestendigheid van de stichting. Naast uitbreiding van het aantal partners moest ook nagedacht worden over de inhoud. Geconcludeerd is dat met name het onderwijs grondig herzien moest worden. Met de ontwikkeling van een digitaal leerhuis kan een meer kosteneffectief onderwijsmodel worden gerealiseerd. Na een gedegen voorbereiding heeft het bestuur in november 2018 besloten groen licht te geven voor de uitvoering van het project Digitaal Leerhuis. Met dit project wordt ingespeeld op de behoefte aan kennis en kunde van palliatieve zorg bij professionals en vrijwilligers: het kennisniveau van medewerkers kan zo worden verhoogd en de samenhang in het onderwijs over palliatieve zorg op alle niveaus en de eenduidigheid in het onderwijs

binnen de partners neemt toe. Binnen het Digitaal Leerhuis zal persoonsgerichte zorg waar nodig gedifferentieerd naar doelgroep volop aandacht krijgen.

Alle partners hebben zich achter deze daadkrachtige aanpak van de scholingsopgave geschaard en financiële middelen toegezegd. Betere (palliatieve) zorg en consistente deskundigheidsbevordering dicht op de werkvloer kan niet zonder een meerjarige investering.

SLOT

Bij palliatieve zorg gaat het om mensen in de meest kwetsbare fase van hun leven. Aandacht, zorg en liefde zijn daarbij onontbeerlijk. Zekerheden verdwijnen. In dat verband haal ik graag een tekst aan die in dat verband mij steun geeft: Je hoeft niet los te laten; je kunt ook anders vasthouden.

Het bestuur van de stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg spreekt graag zijn waardering uit voor de grote inzet van directie en staf om de toekomst van LPZ met passie vorm te geven.

Arthur J. Modderkolk, voorzitter

DIT HEBBEN WIJ BEREIKT

NIEUWE PARTNERS

Een doel voor 2018 was het uitbreiden van onze partners. Deze uitbreiding is gelukt. Sinds 2018 mogen wij Aafje, de Zellingen en Sonneburgh ook partners noemen.

NIEUW ONDERWIJSCONCEPT

Voor LPZ was 2018 een turbulent jaar. Inhoudelijk hebben wij in goed overleg met de partners een nieuw onderwijsconcept ontwikkelt, en daarop aansluitend een meerjarenbegroting opgesteld. Op 13 november 2018 werd deze in de bestuursvergadering goedgekeurd. Deze goedkeuring garandeert de bedrijfsvoering voor de komende 3 jaar, en kan er nu volop aan de slag gegaan worden met invulling te geven aan de ambitieuze onderwijsprojecten ten behoeve van de partners, en op termijn aan derden.

PROFESSIONALISERING EN ACCREDITATIE

2018 was ook het jaar waarin we zijn gestart met professionaliseren. Denk hierbij aan het in orde maken van contracten en processen. Tevens zijn we voor de komende 3 jaar geaccrediteerd. Dit geldt zowel voor de BIA accreditatie als voor de CRKBO accreditatie.

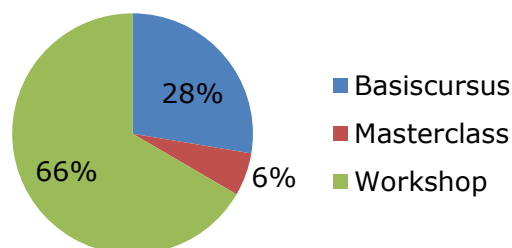
CURSUSSEN

Sinds 2016 zien wij een in terugloop in het volgen van de basiscursus. Een belangrijke oorzaak was dat de partners een sterke focus hadden op de dringend noodzakelijke verbetering van de inhoudelijke basiskwaliteit bij beperkte financiële middelen.

Het volgen van workshops daarentegen is wel populair, vooral onder ZZP'ers.

In het afgelopen jaar heeft 66% van onze cursisten een geaccrediteerde workshop gevolgd.

Verdeling cursisten over type cursus

PROJECTEN

Rouw & nazorg

LPZ is in opdracht van het Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam & omstreken eind 2017 met het project 'Rouw en nazorg' gestart. In 2018 is er literatuurstudie gedaan naar de behoeften van nabestaanden met betrekking tot het nazorggesprek. Er is een handreiking voor zorgverleners ontwikkeld. Aan de hand van domein 'verlies en rouw' van het kwaliteitskader palliatieve zorg wordt aangegeven hoe zorgorganisaties en zorgverleners hier invulling aan kunnen geven. Doelen van het nazorggesprek, benodigde competenties van de zorgverlener en de voorbereiding en uitvoering van het nazorggesprek komen aan bod. Ook is er een sociale kaart van de regio Rotterdam gemaakt waarmee de zorgverleners en vrijwilligers inzicht krijgen van het aanbod van rouwbegeleiding in de regio wat betreft inhoud, vorm en doelgroep. Al gedurende het jaar werd duidelijk dat het tempo van het project lager lag dan gepland door beperkte beschikbaarheid van werkgroepleden. In overleg met het NPZR&o is besloten het project nog door te laten lopen tot uiterlijk het najaar van 2019.

Project Palliatieve Zorg bij mensen met dementie thuis

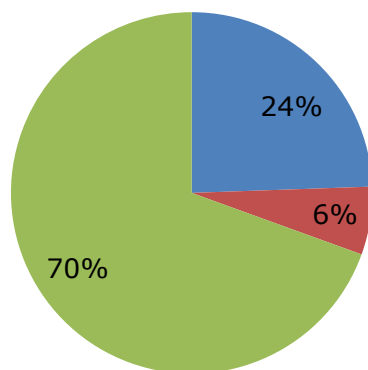
In opdracht van Conforte is LPZ regionaal projectleider van het project 'Palliatieve Zorg bij mensen met dementie thuis'. Dit project beoogt de instrumenten 'Signalering in de palliatieve fase' voor verzorgenden en 'Besluitvorming in de palliatieve fase' voor verpleegkundigen niveau 5 en huisartsen te toetsen op toepasbaarheid in de zorg voor mensen met dementie in de thuissituatie. In 2017 lag de focus op de opstart van de pilot voor de teams van Aafje (2), Lelie zorggroep (1) en Humanitas (1) die in 2016 besloten hadden te participeren in de pilot. In het voorjaar hebben de teams verschillende trainingen gehad. Er is door ons een extra training ontwikkeld waarin basiskennis over palliatieve zorg bij mensen met dementie is overgedragen. Daarna zijn er trainingen geweest in het gebruik van de instrumenten. De teams zijn vanaf juni begeleid in het leren werken met de instrumenten. Desondanks blijkt dat de implementatie en borging - nog los van de specifieke doelgroep: mensen met dementie - ingewikkeld is gezien de hoge werkdruk en personele wisselingen binnen het team en op teamleiding/managementniveau. In de projectleiding lag de focus dan ook op continue aandacht vragen voor de pilot, zoeken naar oplossingen voor belemmeringen en het opnieuw introduceren van de pilot bij nieuw personeel.

FINANCIËEL RESULTAAT

Kijkend naar het financieel resultaat van 2018 zien we uiteindelijk een verlies van E 10.317,-. Dit wordt met name veroorzaakt door verrekening van salariskosten gemaakt in 2017 en een fors gedaalde omzet (20%) met name door verminderde afname van de basiscursussen. Deze daling is onderdeel van een trend die al vanaf 2016 zichtbaar is.

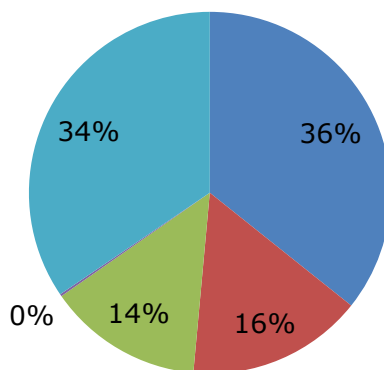
De inkomsten 2018 zijn te verdelen onder: inkomsten uit cursussen (52%), inkomsten van partners (34,%) en deelname aan de projecten Rouw & Nazorg en Palliatieve zorg bij mensen met dementie (14%). Inzoomend op de cursus omzet zien wij dat 75% van deze inkomsten gegenereerd is door niet-partner gerelateerde deelnemers. Voor de toekomst een doelgroep om in de gaten te houden.

Kosten 2018

- Kosten open inschrijvingen
- Kosten in company onderwijs
- Overige bedrijfskosten (lonen, huur, licenties, etc)

Omzet 2018

- Omzet open inschrijvingen
- Omzet in company
- Subsidies/projecten
- Overige opbrengsten
- Bijdrage partners

Al met al vormt 2018 ook financieel een overgangsjaar. Kosten uit 2017 werden gladgetrokken en de start voor 2019-2021 is gemaakt.

2019 zal dan ook een uitdagend jaar zijn om de nieuwe activiteiten, naast bestaande, ook financieel gezond te laten plaatsvinden. De inzet van ons team en bestuur is daar in ieder geval op gericht.

VOORUITBLIK 2019

AMBITIE

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg heeft de ambitie haar partners te ondersteunen bij het inrichten van haar onderwijsprogramma. Het onderwijzen, trainen en coachen van medewerkers zijn hierbij de belangrijkste pijlers. De focus ligt met name op de werkvloer.

Doorgaans is er weinig ruimte voor reflectie, en juist op dat gebied willen wij de zorgprofessionals ondersteunen. Wij willen hen weer in hun kracht zetten.

Voor wat betreft onze interne ambities geldt dat 2019 een overgangsjaar is. Een jaar waarin wij nog verder gaan professionaliseren, ons cursusaanbod nog beter onder de aandacht gaan brengen door het gebruik van Social Media, en het jaar waar we op zoek gaan naar maximaal vier nieuwe partners.

DIGITAAL LEERHUIS

In september 2019 introduceren wij het Digitaal Leerhuis. Een nieuw onderwijsconcept die medewerkers zo dicht mogelijk bij de praktijk laten leren. Deze wijze van onderwijs zal bij onze partners de verleturen met 25-50% reduceren, en verhoogt de kwaliteit van zorg op de werkvloer.

In nauwe samenwerking met ervaringsdeskundige van onze partners, de Hogeschool Rotterdam, VUMc, Teachers in Media en WebEdu wordt de content en het platform ontwikkeld.

Het Digitaal Leerhuis zal in eerste instantie bij onze partners worden uitgerold. In 2020 zal het Digitaal Leerhuis beschikbaar worden voor externe gebruikers.

BEGROTING 2019

	Jaar 1	
Omzet		
Bijdrage partners	€ 341.946	
Basisopleiding en themagerichte opleidingen (externen)	€ 82.750	
Regionale projecten	€ 15.000	
Subtotaal		€ 439.696
Verkoop Digitaal Leerhuis extern		
Bruto winst		€ 439.696
Kosten	Vast	Variabel
Personeelskosten		
Bestuur	€ -	
Directeur (16 uur)	€ 69.696	
Adviseur (12 uur)	€ 69.765	
Secretariele ondersteuning (20 - 24 - 28 uur)	€ 28.080	
Projectleider/implementatiemanager Digitaal Leerhuis (16 - 12 -12 uur)	€ 31.616	
Projectmedewerker Digitaal Leerhuis / Onderwijskundige (16 uur)	€ 29.120	
Projectmedewerker regionale projecten (8 uur)	€ 14.560	
Medewerker PR / Commercieel medewerker (8 uur)	€ 14.560	
Redactieraad	€ 10.000	
Docentenpool (flexibel)	€ 10.800	€ 16.875
Subtotaal	€ 278.197	
Huisvesting		
Huur kantoor	€ 6.200	
Cursusruimte	€ 7.450	
Externe locatiehuur all-inclusive		€ 13.000
Subtotaal	€ 13.650	
Administratie		
Accreditatie BIA	€ 3.000	
Coachview	€ 6.400	
Website	€ 500	
Abonnementen, contributies, inclusief EduCourse	€ 9.800	
Algemene kantoorkosten	€ 1.000	
Subtotaal	€ 20.700	
Overige variabele kosten tbv cursussen		
Gebruikskosten meerdaagse cursus obv 3000 cursisten		€ 45.375
Catering		€ 7.500
Subtotaal	€ -	
Afschrijvingskosten	€ 39.399	
Onvoorzien	€ 5.000	
Subtotaal	€ 44.399	
Totale vaste lasten	€ 356.946	
Totale variabele lasten		€ 82.750
Totale kosten	€ 439.696	
Nettowinst	€ -	

JAARREKENING

palliatieve zorg

JAARREKENING 2018

STICHTING LEERHUIZEN PALLIATIEVE ZORG
Oosterhagen 239
3078 CL ROTTERDAM

concept

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

INHOUDSOPGAVE

Jaarrekening	Pagina
Balans per 31 december 2018	3
Winst- en verliesrekening over 2018	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening	7
Overige gegevens	
Vaststelling jaarrekening	12
Resultaatbestemming	12
Gebeurtenissen na balansdatum	12
Ondertekening door het bestuur	12

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA	31.12.18	31.12.17
	€	€
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	102.025	21.177
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>6.497</u>	<u>30</u>
	108.522	21.207
Liquide middelen	203.128	92.359
	<u>311.650</u>	<u>113.566</u>
PASSIVA		
	31.12.18	31.12.17
	€	€
Eigen vermogen		
Overige reserves	69.480	79.797
Voorzieningen	0	0
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Crediteuren	47.480	613
Overige schulden en overlopende passiva	<u>194.690</u>	<u>33.156</u>
	242.170	33.769
	<u>311.650</u>	<u>113.566</u>

3^e concept

3

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Winst- en verliesrekening over 2018

	2018	2017
	€	€
Omzet	200.071	251.421
Kostprijs van de omzet	<u>49.212</u>	<u>58.982</u>
Brutomarge	150.859	192.439
Lonen en salarissen	119.615	45.362
Afschrijvingen materiële vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	<u>41.580</u>	<u>75.613</u>
Som der kosten	161.195	120.975
Bedrijfsresultaat	<u>10.336</u>	<u>71.464</u>
Financiële baten en lasten	-19	0
Jaarresultaat	<u><u>10.317</u></u>	<u><u>71.464</u></u>

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De stichting is op 13 februari 2004 opgericht. De statutaire vestigingsplaats is Soest en houdt kantoor te Rotterdam.

De doelstelling van de stichting is om medewerkers en andere functionarissen betrokken bij de palliatieve zorg, te begeleiden en te ondersteunen met scholingsprogramma's die aansluiten bij de dagelijkse praktijk van deze bijzondere vorm van dienstverlening, een en ander in de meest brede zin.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

Andere vaste bedrijfsmiddelen

De andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen dan wel tegen de bedrijfswaarde indien deze lager is. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs dan wel van de boekwaarde, waarbij waar nodig rekening wordt gehouden met de restwaarde van het actief.

Vorderingen

Debiteuren

De debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor oninbaarheid wordt een voorziening gevormd, gebaseerd op een individuele beoordeling van de debiteuren.

Overige vorderingen en overlopende activa

De overige vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld staan deze ter vrije beschikking.

Voorzieningen

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de geschatte verplichtingen.

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden en aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald op historische kostprijs met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze geleden zijn c.q. voorzienbaar zijn.

Omzet

De omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten na aftrek van kortingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs dan wel van de boekwaarde, rekening houdend met de eventuele restwaarde en de geschatte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt tijdsevenredig afgeschreven.

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Toelichting op de balans

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De specificatie van de overige vorderingen en overlopende activa is als volgt.

	<u>31.12.18</u>	<u>31.12.17</u>
	€	€
Debiteuren	102.025	21.177
Overige	<u>6.497</u>	<u>30</u>
	<u>108.522</u>	<u>21.207</u>

Liquide middelen

De specificatie van de liquide middelen is als volgt:

	<u>31.12.18</u>	<u>31.12.17</u>
	€	€
Kas	0	121
ING	189.886	79.012
ING Rentemeerrekening	<u>13.242</u>	<u>13.226</u>
	<u>203.128</u>	<u>92.359</u>

Eigen vermogen

Het verloop van de overige reserves is als volgt.

	<u>€</u>
Stand per 01.01.18	79.797
Resultaat 2018	<u>10.317</u>
Stand per 31.12.18	<u>69.480</u>

3^e concept

7

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva is als volgt.

	<u>31.12.18</u>	<u>31.12.17</u>
	€	€
Crediteuren	47.480	613
Overige	<u>194.690</u>	<u>33.156</u>
	<u>242.170</u>	<u>33.769</u>

Toelichting op de winst- en verliesrekening

De specificatie van de opbrengsten is als volgt.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Omzet		
Onderwijs open inschrijvingen	71.460	84.650
Onderwijs in company	31.484	19.540
Onderwijs SBA		0
Onderwijs lezingen		0
Verhuur		0
Subsidies/projecten	27.728	63.486
Overige opbrengsten	399	23.745
Bijdrage partners	69.000	60.000
	<u>200.071</u>	<u>251.421</u>

De specificatie van de kosten is als volgt.

	2018	2017
	€	€
Kostprijs omzet		
Onderwijs open inschrijvingen	39.401	53.959
Onderwijs in company	9.811	5.023
Onderwijs SBA	0	0
Onderwijs lezingen	0	0
	<u>49.212</u>	<u>58.982</u>

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Lonen en salarissen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Management en ondersteuning	109.208	45.004
Onderzoekers en ontwikkelaars		0
Overig personeel	<u>10.407</u>	<u>358</u>
	<u>119.615</u>	<u>45.362</u>

Algemene kosten/Overige bedrijfskosten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Huur Cadenza	17.354	20.000
Catering	656	0
Congressen, kenniscgroepen en trainingen		1.503
Abonnementen, contributies en accreditatie	8.579	9.495
Marketing & communicatie	4.532	605
Vergaderkosten		0
Onderzoek		0
Kantoorkosten	1.627	5.562
Netwerk relatiebeheer	637	3.120
Subsidies/projecten	2.609	34.455
Ontwikkeling Portal		0
Computerkosten		0
Overige	<u>5.586</u>	<u>873</u>
	<u>41.580</u>	<u>75.613</u>

Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg

Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening

Het bestuur van Stichting Leerhuizen Palliatieve Zorg heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld op

Resultaatbestemming

Het resultaat over 2018 wordt onttrokken aan de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die het beeld van de jaarrekening 2018 beïnvloeden.

Ondertekening jaarrekening

Naam bestuurder:
Functie bestuurder: voorzitter
Handtekening:

Datum ondertekening:

Naam bestuurder:
Functie bestuurder: penningmeester/secretaris
Handtekening:

Datum ondertekening:

Naam bestuurder:
Functie bestuurder: lid
Handtekening:

Datum ondertekening:

Naam bestuurder:
Functie bestuurder: lid
Handtekening:

Datum ondertekening:

3^e concept

12